

Twarze łódzkiej bezpieki

Wystawa od 2 czerwca do 15 lipca 2008
w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego,
ul. Jana Matejki 32/38.

Otwarcie 2 czerwca 2008 o godz. 13.30 w holu starego gmachu BUL.

Ekspozycja "Twarze łódzkiej bezpieki" została przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Łodzi. Czynna od poniedziałku do soboty, w godzinach otwarcia Biblioteki: 8.00 - 20.00. Zapraszamy!

30 lat partnerstwa Uniwersytet Łódzki - Uniwersytet w Gießen

W dniach 25-29 maja 2008 Uniwersytet Łódzki i Uniwersytet im. Justusa Liebiga w Gießen obchodzą Jubileusz 30. lecia współpracy. W programie uroczystości, w dniu 27 maja (wtorek) na Wydziale Zarządzania UL (sala nr 115), odbędzie się sesja naukowa pt. Młodzi naukowcy prezentują swoje badania. W tym samym dniu od godz. 15.00, na poszczególnych Wydziałach UL zaplanowano spotkania naukowe gości, m.in. pana dr Bernharda Friedmanna. W dniach od 21 maja do 14 czerwca, w nowym gmachu Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego będzie czynna wystawa dokumentująca współpracę obydwu Uczelni. Ekspozycję można będzie zwiedzać od poniedziałku do soboty w godz. 8.00 - 20.00. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych.

Jerzy Giedroyc i Dziupla Kultury

WYSTAWA O JERZYM GIEDROYCIE I INSTYTUCIE LITERACKIM W PARYŻU
Jerzy Giedroyc i Dziupla Kultury

W 1946 roku Jerzy Giedroyc, Zofia i Zygmunt Hertzowie oraz Józef Czapski stworzyli Instytut Literacki. Uważali oni, że walkę z ideologią komunistyczną można wygrać przede wszystkim na obszarze kultury tj. literatury, filozofii, historii, nauki, sztuki - słowem, tych dziedzin, które kształtują wierzenia zbiorowe i postawy jednostek. Od 1947 roku ukazywał się miesięcznik Kultura, przeznaczony dla nowej polskiej emigracji politycznej oraz dla czytelników w samej Polsce, do których trzeba było próbować dotrzeć wbrew komunistycznej cenzurze. Pismo skupiło czołowych pisarzy i intelektualistów polskiego uchodźstwa, a także - publikujących często pod pseudonimami autorów krajowych. W ramach utworzonej w 1953 roku serii Biblioteki Kultury - do dnia śmierci Zofii Hertz w czerwcu 2003 roku - ukazały się 523 tomy. W 1962 roku powstały Zeszyty Historyczne - dokumentujące najnowsze dzieje Polski. Przez wiele lat ten niewielki zespół ludzi "tworzył Polskę" dla przyszłych pokoleń. W historii Instytutu Literackiego i Kultury Zofia i Zygmunt Hertzowie - przedwojenni mieszkańcy Łodzi - odegrali decydującą rolę. Jak mówił Jerzy Giedroyc, Kultura nie mogłaby bez nich zaistnieć i przetrwać.

Zofia Hertz stała się główną bohaterką tej historii nie tylko dzięki swej energii, ale również całkowitemu oddaniu się sprawie i gotowości wzięcia na siebie zawiązanego z tym ryzyka. Zajmowała się stroną administracyjną i wydawniczą, tłumaczyła teksty, w latach 1962-1966 prowadziła w "Kulturze" stałą rubrykę Humor krajowy. Po śmierci Jerzego Giedroycia (14 września 2000) kierowała Instytutem Literackim. Kontynuowała edycję "Zeszytów Historycznych".

Zygmunt Hertz postawił na służbę Kultury swą pracowitość i ciekawość ludzi. Był "ministrem do spraw Polaków". Organizował zaproszenia i stypendia. Opiekował się Haską, Polakim i mnóstwem innych osób, które przewinęły się przez dom Kultury. Po jego śmierci w 1979 roku Instytut Literacki ustanowił corocznie przyznaną Nagrodę Literacką im. Zygmunta Hertza. Jej laureatami byli m.in. M. Brandyś, J.M.Rymkiewicz, M.Jastrun, A.Wilk, St.Różewicz, L.Szaruga. W styczniu 2008 roku minęła 100. rocznica urodzin Zygmunta Hertza.

We wnętrzach Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego do 19 maja 2008 roku będzie można poznać dorobek literacki tej najbardziej znanej instytucji emigracyjnej. O tytułowej Dziupli Kultury pisał Jerzy Giedroyc: "Kiedy po wojnie postanowiłem wydawać Kulturę, przypomniałem sobie Gombrowicza i nawiązałem z nim kontakt (...) Nawiązana współpraca zaowocowała świetnym Trans-Atlantykim, a potem Dziennikiem. Nie była to współpraca łatwa. Czesław Miłosz w pierwszym tak trudnym okresie "wybrania wolności" zakwestionował w ogóle sens pisania na emigracji po polsku, uważając, że to jest składanie rękopisów do dziupli. Dziupla Kultury okazała się jednak nie najgorszym miejscem, bo wyszli z niej w świat i sam Miłosz, a także Gombrowicz, Jerzy Stempowski, Andrzej Bobkowski, Hering-Grudziński i także wielu innych. Nikt jednak chyba się nie orientuje, jakiego to wymaga wysiłku, nie waham się powiedzieć - poświęcenia. W moim pojęciu rola redaktora nie polega jedynie na tym, że pozna się na czyimś talencie - jest to przede wszystkim rola opiekunika. Rola tym bardziej trudna, że Kultura była piśmie emigracyjnym, biednym, a jednocześnie przesiąkniętym chorobliwym imperatywem zachowania niezależności, a więc unikała uzależnienia się od jakiegokolwiek możnego mecenasa".

Przewodnikiem literackim po historii Instytutu będzie Czesław Miłosz, który w swoim esejju Początek legendy napisał: "Chciałbym, żeby w tym, co powiem o Jerzym Giedroycu, znalazło się coś przydatnego dla młodych pokoleń. Młodym niesłychanie trudno wyobrazić sobie epokę, w której działał. A życie Giedroycia trwało długo i był on człowiekiem kilku epok".

Już od końca lat pięćdziesiątych do Kultury przyjeżdżali liczni goście z Polski. Wśród nich byli m.in. Agnieszka Osiecka, Marek Hlasko, Jarosław Abramow-Newerly i STS, Roman Polański i Wacek Kisiielewski.

W Bibliotece Kultury ukazały m.in. Dziennik Witolda Gombrowicza, Inny świat Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Złiwolony umysł Czesława Miłosza, Szkice piórkim Andrzeja Bobkowskiego, Cmentarze i Piekni dwudziestoletni Marka Hlasko, Doktor Żywego Borysa Pasternaka, Archipeląg GULag i Oddział Chorych na raka Aleksandra Sołżenicyna. Prezentowane publikacje pochodzą ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi.

Wystawie towarzyszy pokaz filmu Redaktor w reżyserii Ignacego Szczepańskiego. Do przygotowania wystawy wykorzystano fotografie z archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu, a także zdjęcia Bohdana Paczowskiego, Ignacego Szczepańskiego i Piotra Wójcika (Agencja Gazeta).

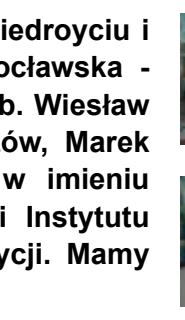
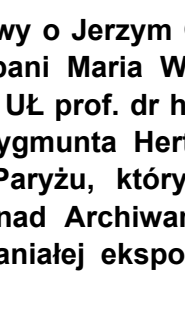
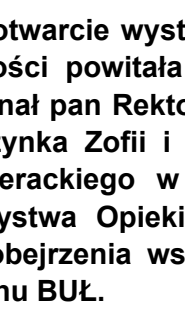
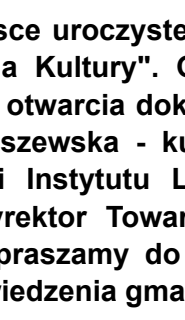
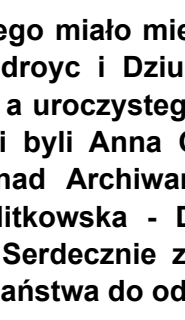
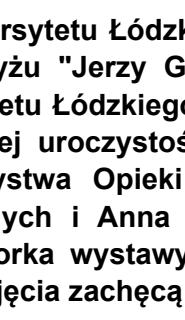
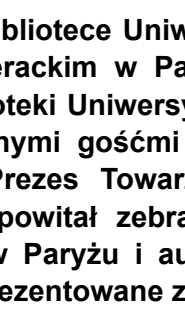
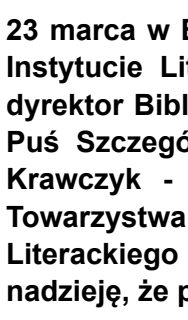
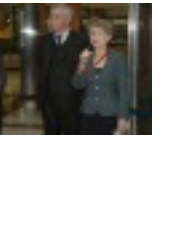
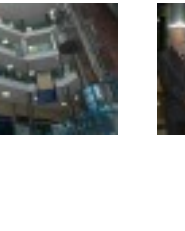
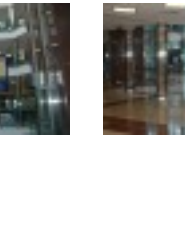
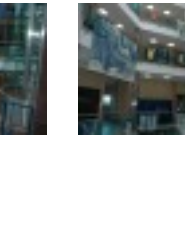
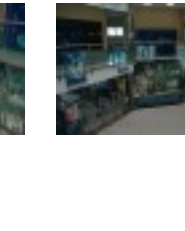
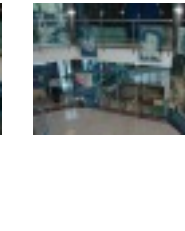
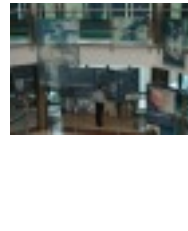
Dotychczasowe miejsca prezentacji wystawy: Biblioteka Narodowa, Sejm RP, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Biblioteka Jagiellońska, Biblioteka im. Łopacińskiego w Lublinie, Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku, Biblioteka Uniwersytecka w Gdańsku, Urząd Wojewódzki w Olsztynie, Biblioteka Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Wystawa czynna od 23 kwietnia do 19 maja 2008 roku - od poniedziałku do soboty w godz. 8.00-20.00. Wstęp wolny. Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego, ul. Matejki 32/38.

plakat

zaproszenie

Jerzy Giedroyc - otwarcie wystawy

Tydzień Bibliotek 2008

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich ogłosiło kolejną, piątą już edycję ogólnopolskiego programu TYDZIEŃ BIBLIOTEK.

W 2008 r. TYDZIEŃ BIBLIOTEK odbywać się będzie w dniach 5-11 maja, pod hasłem "Biblioteka miejscem spotkań". Wybor hasła umożliwia popularyzację różnych funkcji bibliotek: czytelników oraz bibliotek. Współczesna biblioteka pełni bowiem nie tylko tradycyjne przypisywane jej funkcje gromadzenia, opracowania i udostępniania zbiorów, ale coraz częściej jest miejscem prezentacji twórczości artystycznej, edukacji, doradztwa, rozwoju zainteresowań, czyli przyjaznym miejscem spotkań dla szerokiego kręgu osób. W dobie coraz częstszego przyswajania treści utworów drogą elektroniczną, bardzo ważne wydaje się pielegnowanie i upowszechnianie form działalności książkowej, które umożliwiają bezpośredni kontakt człowieka z człowiekiem. Tegoroczne hasło programu jest na tyle ogólne, że stwarza możliwość prezentacji szerokiej gamy działań promujących dorobek intelektualny, artystyczny społeczności lokalnych. Czytelnicy różnych grup wiekowych, korzystający z biblioteki mogą spotkać się nie tylko ze znanymi, ulubionymi, ale i nowymi autorami książek. Mają okazję poznać interesujące osobowości ze świata nauki, kultury, polityki, sportu itp. oraz nowe kierunki w sztuce (teatry, filmy).

Podobnie jak w latach ubiegłych, również w tym roku Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich ogłosił dwa konkursy: Konkurs na Najlepszego Program TYGODNIA BIBLIOTEK 2008. Konkurs na okolicznościowy plakat promujący TYDZIEŃ.

Patronat nad TYGODNIEM BIBLIOTEK objeli:
- Minister Kultury - Bogdan Zdrojewski
- Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego - Barbara Kudrycka
- Minister Edukacji Narodowej - Katarzyna Hall

Objęcie patronatem honorowym tego wydarzenia przez ministrów podyktowane jest chęcią włączenia resortów edukacji i nauki w przedsięwzięcie służące umacnianiu rangi bibliotek, jako ośrodków edukacji, promocji nowoczesnych technologii informacyjnych oraz integracji środowisk lokalnych. Termin Tygodnia Bibliotek przypada w dniu 8 maja, który zgodnie z uchwałą Forum SBP z dnia 10 czerwca 1994 roku, jest Dniem Bibliotekarza i Bibliotek. Święto to obchodzone w czasie trwania Tygodnia jest najlepszą okazją do popularyzowania działalności stowarzyszeniowej i najlepszych pracowników bibliotek. Tegoroczny Tydzień Bibliotek zainauguruje konferencja prasowa pt. "Biblioteki szkolne i pedagogiczne wobec wyzwań XXI wieku", która odbędzie się w Zespole Szkół nr 2 im. Wandy Rutkiewicz w Warszawie.

(AK)

Złote Exlibrisy

Znamy już laureatów 16. edycji Nagrody ZŁOTY EKSLIBRIS Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. J. Piłsudskiego Za rok 2007 nagrodę przyznano w czterech kategoriach:

Najlepsza książka o Łodzi - Andrzej Bogusz Dawna Łódź sportowa: 1824-1945 ; oprac. Graficzne Wojciech Grochowalski; Papier-Service; realizacja wydawnicza Fundacja Kultury i Biznesu. - Łódź : Muzeum Historii Miasta Łodzi

Najlepsze wydawnictwo albumowe o Łodzi - Włodzimierz Małek Łódź: barwy miasta = Colours of the city; tekst oraz konsultacja przy wyborze fot. Ryszard Bonisławski. - Wyd. 3 uaktual. - Łódź: Oficyna Wydawnicza-Reklamowa Saglara

Najlepsza książka o Ziemi Łódzkiej Henryk Lesiak Szlakiem dworów regionu kutnowskiego - Wyd. 2. - Kutno : Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego

Najlepsze wydawnictwo albumowe o Ziemi Łódzkiej Łęczycza zapomniana: pocztówki, fotografie i rycin y [tekst Alina Lesiak, Karol Niemierko, Mirosław Pisarkiewicz ; wybór kart pocztowych i fotografii Alicja Losińska, Aneta Pucek ; Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Łęczycy, Oddział Towarzystwa Naukowego Plockiego w Łęczycy, Towarzystwo Miłośników Ziemi Łęczyckiej]. - Wyd. 2. - Łęczycza : Sierpc : PPH "Drukarnia

Najpiękniejsze Książki Roku 2007

Rozstrzygnięto już 48. edycję Konkursu Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek. W rywalizacji wzięły udział 83 wydawnictwa, które nadesłały 129 tytułów. W jury konkursu znaleźli się: Józef Wilkoń - przewodniczący, Jan Bokiewicz, Andrzej Heidrich, Katarzyna Iwanicka, Krystyna Sukiewicz, prof. Mieczysław Wasilewski i prof. Stanisław Wiczorek. Jury nominowało do nagród i wyróżnień 86 książek. W wyniku tajnego głosowania jury przyznało następujące nagrody i wyróżnienia:

Dział I - Literatura piękna
Nagroda: - "Znaki na papierze - Cyprjan Norwid, Zbigniew Herbert"; koncepcja i opracowanie graficzne Maciej Buszewicz; Wydawnictwo Bosz
Dział II - Książki naukowe, popularyzatorskie (humanistyka)
Nagroda: - "Kraków w Europie Środką" - Jacek Purchla; opracowanie graficzne Władysław Piłta; (Boszy i Międzynarodowe Centrum Kultury)
Dział III - Książki matematyczne, przyrodnicze i techniczne
Nagrody nie przyznano
Dział IV - Książki dla dzieci i młodzieży
Nagroda: - "Kocur mruży ślepią złote" - Maria Ekier; opracowanie typograficzne Rafał Baginski, ilustracje Maria Ekier; (Hokus-Pokus) - "The Mouse" - Marcin Brykzyński; ukształtowanie edytorsko-graficzne Zygmunt Januszewski, ilustracje Marie Veselá; (Prolibris)
Dział V - Podręczniki
Nagrody nie przyznano
Dział VI - Słowniki, encyklopedie, leksykony, poradniki
Nagrody i wyróżnień nie przyznano
Dział VII - Albumy
Nagroda: - "Katyń - Andrzej Wajda"; koncepcja i projekt graficzny Maciej Buszewicz; (Prószyński i S-ka)
Dział VIII - Katalogi, bibliofilskie i inne
Nagroda: - Seria "What the Polish Hale Given to the World" - Małgorzata Strzałkowska; opracowanie graficzne Grażyna Lange, ilustracje: Monika Hanuliak, Grażyna Lange i Anna Niemierko; (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego)

W każdej z kategorii przyznano również liczne wyróżnienia. Nagrodę honorową za wybitne osiągnięcia w dziedzinie sztuki książki przyznano Grażynie Lange. Uroczystość wręczenia nagród i wyróżnień odbędzie się podczas 53. Międzynarodowych Targów Książki w Warszawie, 16 maja 2007 roku (piątek) o godz. 12, w sali im. Rudniewa PKiN. Konkurs dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

źródło: rynek-książki.pl

540 rocznica śmierci J.Gutenberg

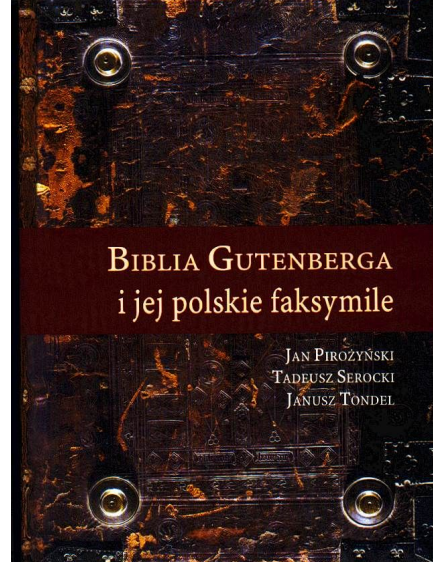
W lutym 2008 roku minęła 540 rocznica śmierci Johannaesa Gutenberga. Przy tej okazji warto przypomnieć postać niemieckiego drukarza żyjącego na przełomie XIV i XV wieku.

Johannes Gutenberg (właśc. Gensfleisch) urodził się ok. 1400 roku w Moguncji. Jego ojcem był bogaty patrycjusz Friele Gensfleisch zur Laden, a matką córka kramarza Elise Wirach. Niemal zupełnie brakuje źródeł na temat dzieciństwa wynalazcy druku. Można przypuszczać, że jako syn patrycjusza otrzymał staranne wykształcenie.

Niektórzy badacze życia Gutenberga przypuszczają, że studiował on także na uniwersytecie w Erfurcie. W 1419 roku Gutenberg powrócił do Moguncji, gdzie uczył się sztuki bicia monety. W 1428 roku doszło tam do kryzysu politycznego wynikającego z dużego zadłużenia miasta. Wiele mieszkańców, w geście protestu przeciw nalożonym podatkom, wyemigrowało. Podobnie uczynił Gutenberg. W 1434 roku zamieszkał w Strasburgu.

Od lata 1438 roku przygotowywał się do realizacji nowego projektu. Zamówił prasę, grawerowane w metalu formy służące do druku oraz ołów. Początkowo próbował drukować jakieś drobne teksty. Do najstarszych jego dzieł należą liczne wydania podręcznika gramatyki "Ars minor" Aeliusa Donata (tzw. Donaty) i kalendarze. Wiosną 1444 wyjechał ze Strasburga, i ponownie zamieszkał w Moguncji. W tym samym czasie założył drukarnię, w której powstały drobne publikacje. W 1449 roku drukarz podjął współpracę z Johannem Fustem, złotnikiem i bogatym finansistą. Zarobione pieniądze pozwoliły na otwarcie kolejnej drukarni w 1450 roku. Nowy warsztat miał być wykorzystany do druku "Biblii 42-wierszowej". Gutenberg wykorzystywał ruchome czcionki. Najpierw wykonywał je z gliny, następnie z metalu. W posiadaniu Gutenberga znajdowała się także drukarnia w domu "Zum Gutenberg", w której drukarz prowadził swoją działalność. W 1462 roku w wyniku wojny Gutenberg musiał opuścić Moguncję. Schronił się prawdopodobnie w Eltville. U schyłku życia powrócił do rodzinnego miasta. Śmierć wynalazcy nastąpiła prawdopodobnie 3 lutego 1468 roku..

Jedyny egzemplarz Biblii wydrukowanej przez Gutenberga w Polsce znajduje się w Muzeum Diecezjalnym w Pelplinie. Księga została zakupiona do użytku kościelnego w XV wieku, prawdopodobnie przez biskupa chełmińskiego Mikołaja Chrapickiego. W 1833 roku znalazła się w bibliotece seminarnejj w Pelplinie. W czasie II wojny światowej najcenniejsze i najbardziej wartościowe utrały Biblii. Ks. dr Antoni Liedtke, konserwator, zabytków diecezji chełmińskiej wywoził ją potajemnie. Wraz z innymi skarbami Biblią dotarła do Rumunii, potem do stolicy Francji, Paryża. Następnie do Londynu, by ostatecznie dotrzeć do Kanady. 24 lutego 1959 roku, powróciła do Pelplina. Jak wszystkie egzemplarze Biblii, tak i pelpliński zawiera laciński tekst wszystkich ksiąg Pisma Świętego. Całość obejmuje łącznie w obu tomach 641 kart zadrukowanych obustronnie. Mimo skromnej ilustracji, egzemplarz pelpliński Biblii należy do najcenniejszych spośród zachowanych egzemplarzy. Wyjątkową wartość Biblii podnosi jeszcze drobny szczegół, w postaci plamy znajdującej się na marginesie pod lewą szpaltą na karcie 46 pierwszego tomu. Plama stanowi odbicie czcionki, która wypadła w trakcie pracy z rak zecera. Pomyłka ta umożliwiła badaczom rekonstrukcję czcionki Gutenberga.

Pełną wersję Biblii Gutenberga można znaleźć w Internecie.

W naszym mieście znajduje się "Kamienica pod Gutenbergiem" - XIX budynek przy Piotrkowskiej 86. Została zbudowana w 1896 r dla Jana Petersiliego - założyciela pierwszej drukarni typograficznej w Łodzi i właściciela dużych zakładów graficznych. Projekt budynku sporządził - Kazimierz Sokółowski i Franciszek Chełmiński. W eklektycznym wystroju fasady kamienicy dominują dekoracje nawiązujące do drukarskich tradycji rodziny i sławiące wynalazców druku. Czołowe miejsce w tym panteonie zajmuje J. Gutenberg.

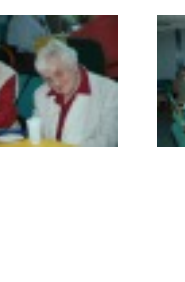
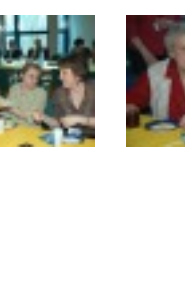
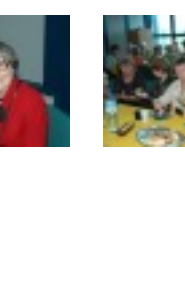
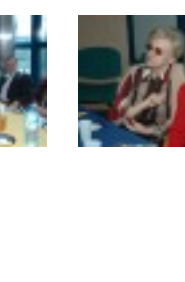
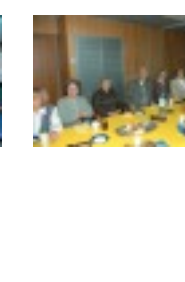
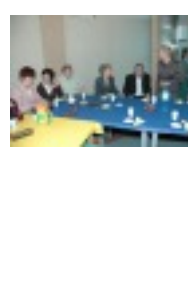
Zainteresowanych tą tematyką odsyłamy do bogatej literatury, polecamy pięknie wydaną i bogato ilustrowaną książkę pod redakcją Jana Pierożyńskiego.

(PB)

Coroczne spotkanie...

23 kwietnia odbyło się w BUL tradycyjne coroczne spotkanie z kolegami i kolegami, którzy zasłużyli odpoczywać od codziennych obowiązków związanych z pracą zawodową, nie zapominając o starych znajomych i przyjaciółach z BUL-y. Dziękujemy wszystkim emerytom i rencistom, którzy zechcieli uczestniczyć w spotkaniu zorganizowanym przez Związek Zawodowe "Solidarność" i ZNP.

Polecamy - wybrane nowości książkowe BUL (01.V.2008)

(książki będą dostępne dla Czytelników po opracowaniu i wprowadzeniu do bazy)